

2024-06-12 13:43 CEST

Tolv lärdomar om arbetet mot desinformation

Rapporten "*Arbetet mot desinformation*" ger en unik inblick i arbetet med att motverka den pågående desinformationskampanjen mot den svenska socialtjänsten. Bakom rapporten står socialförvaltningen Hisingen samt Demokrati och medborgarservice.

– Det är allas ansvar att bygga tillit och vi måste tänka brett. Det allra främsta att ta med sig är vikten av dialoger mellan många olika aktörer och ett långsiktigt perspektiv. Det finns ingen "quick fix" när det gäller det här utan man måste kavla upp ärmarna och våga gå ut i verkligheten för att möta de oroliga människorna som påverkas av kampanjen, berättar Ann Eriksson,

utvecklingsledare folkhälsa vid socialförvaltningen Hisingen.

Eldar på befintliga rädslor

Den omfattande desinformationskampanjen mot Sveriges socialtjänst (ofta benämnd "LVU-kampanjen") tog fart under början av 2022. Kampanjen bedrivs till största del i sociala medier, och innehåller bland annat påståenden om att socialtjänsten kidnappar muslimska barn. Kampanjen har sedan starten eldat på den rädsla och tillitsbrist gentemot socialtjänsten som funnits under många år. Konsekvensen har bland annat blivit en ökad hotbild mot socialtjänsten och att invånare inte vågar ha kontakt med socialtjänsten eller ta del av det stöd som finns.

– Desinformationskampanjen är en komplex utmaning som kräver att fler är involverade för att lösa den. Första steget är att lyssna in, våga bemöta och samarbeta med andra för att vi ens ska kunna skapa en ordentlig förståelse för komplexiteten, säger Zlate Musli, projektledare för Hisingens invånarguider vid Demokrati och medborgarservice.

Arbetet med att bemöta desinformationskampanjen startade i samverkan mellan socialförvaltningen Hisingen och Demokrati- och medborgarservice redan under våren 2022. I rapporten "*Arbetet mot desinformation*" sammanfattas de senaste årens arbete.

Det stod tidigt klart att den största utmaningen var en låg tilltro till myndigheter, myndighetsutövning och lagstiftning. Fokus i det arbete som bedrivits av socialförvaltningen Hisingen och Demokrati och medborgarservice har sedan starten varit att bemöta alla påståenden direkt, öga mot öga, och skapa tillit på lång sikt.

Det personliga mötet är av avgörande betydelse. Det har även varit viktigt att agera på de frågor och rädslor som kommer från invånarna lokalt och därefter anpassa innehållet i dialoger och informationsmaterial. Bland annat har Hisingens invånarguider varit en mycket viktig kommunikationskanal och referensgrupp.

Så har arbetet gått till

Till att börja med erbjöds dialog till föreningar och organisationer som efterfrågat detta eller som arbetsgruppen lyft som viktiga parter eftersom de har en hög grad av tillit hos invånarna. Det var även flera aktörer som erbjöds

dialog och som kontakt med för att skapa förutsättningar på lång sikt, exempelvis Göteborgs moské som har en central roll i livet för många av dem som är desinformationskampanjens målgrupp.

I ett andra steg involverades även andra viktiga medarbetare som arbetar nära invånarna. Här erbjöds bostadsbolagens personal (främst trygghetsvårdar) information och dialogtillfällen, liksom medborgarkontorens medarbetare. Även stadsmissionens personal visade intresse eftersom de arbetar nära invånarna. Det skapades även infomaterial på andra språk i form av visitkort.

Ända sedan starten har det varit viktigt att i dialogerna ha med personer väl insatta i myndighetsarbetet – främst LVU (*Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga*) – för att kunna bemöta de centrala påståendena i desinformationskampanjen. Under slutet på året avsattes därför en heltidstjänst, fördelad på tre personer, för att arbeta med att bemöta detta behov.

Tolv viktiga lärdomar

Det intensiva arbetet har lett till ett flertal viktiga erfarenheter. Dessa redovisas i rapporten, men här listas tolv av de viktigaste lärdomarna:

1. Dialogerna behöver genomföras i mindre grupper, och inte föreläsningar, för att kunna bemöta de frågor som kommer från deltagarna. Annars är det lätt att deltagarna känner sig ännu mer frustrerade då man inte upplever att man får svar på sina frågor och därigenom inte ett bra bemötande.
2. Det visade sig även vara viktigt att erbjuda uppföljande dialoger för att säkerställa att invånarna fått svara på sina frågor, dialogerna kan skapa upprörda känslor och nya frågor som behöver följas upp vid nästa tillfälle.
3. Medarbetare från socialtjänstens myndighetsverksamhet måste vara med i dialogerna med stöd av förebyggande funktioner inom avdelning barn och unga resurs. Man får då med fler perspektiv och kan visa på bredden i socialtjänstens uppdrag och arbete. Frågorna som inkommit i samband med hittills genomförda dialoger rör allt från hur man som förälder hanterar ett barn som inte lyder till tvångsomhändertaganden. Man behöver bemöta rädslan kring LVU och orosanmälningar på plats och samtidigt kunna berätta om allt stöd man kan få i ett tidigt

- skede utan att behöva registreras i socialtjänstens system. Där kan myndighet och resursavdelning komplettera varandra bra i en dialog riktad mot civilsamhället.
4. Viktigt att inte gå ut brett och erbjuda dialoger om man inte har personella resurser på plats, det ger motsatt effekt om man inte i nästa läge kan möta behovet snabbt.
 5. Det är viktigt att det finns en systematik, ett årshjul, kring när och hur dialogerna ska föras, detta för att enklare kunna avsätta personella resurser och kunna koppla på sig i de processer/sammanhang som bedriver verksamhet i områdena.
 6. Det krävs tid och personella resurser med riktade uppdrag då tillitsbristen inte är en tillfällig problematik. Fördelaktigt är om det är samma personer som arbetar ihop sig och får förtroende allteftersom de arbetar med frågan.
 7. Misstron sprids även till andra verksamheter som samarbetar med socialtjänsten, exempelvis BVC, skolan och fältassistenter vilket gör det här till ett problem som kan få stora konsekvenser för verksamheter i och utanför stadens organisatoriska gränser.
 8. Man måste kunna bemöta desinformationen där den sprids, på sociala medier. Desinformationen sprids snabbt och den är målgruppsanpassad och där hänger staden inte med. Det krävs ett staden övergripande/nationellt grepp kring hur den frågan ska kunna skötas.
 9. Det är viktigt att socialtjänsten även syns spontant ute i andra sociala sammanhang där man kan fånga människor i samtal i vardagen, i neutrala sammanhang som inte är stigmatiserande och laddade.
 10. Viktigt att man tänker brett inom socialtjänsten vad gäller vidareutbildningar för att säkerställa att man från stadens sida också gör allt man kan för att minska missförstånd i brukarmöten eller liknande som kan leda till desinformation eller tillitsbrist.
 11. Alla måste arbeta med att stärka föräldrarna i deras självförtroende. Desinformationen har gjort att många föräldrar är rädda för att de ska bli orosanmälda om de sätter på fel kläder på barnen till förskolan eller om de säger till sitt barn på skarpen att inte göra en viss sak osv.
 12. Avslutningsvis så såg man att det fortsatta arbete måste ha ett långsiktigt tänk då denna rädsla och desinformation inte är en ny fråga men blossar upp och syns mer i omgångar. Det krävs ett tydligt dialoguppdrag med avsatta personella resurser för att informera på skolor, förskolor och andra viktiga samverkansparter för att stärka förtroendet. Men även för att

kunna bemöta föreningar och organisationer i civilsamhället.

Läs mer

Rapporten "*Arbetet mot desinformation*" hittas bifogad.

Kontakt

För frågor om rapporten, kontakta Ann Eriksson, utvecklingsledare folkhälsa vid socialförvaltningen Hisingen

Telefon: 031-366 60 15

E-post: ann.eriksson@socialhisingen.goteborg.se

För frågor som rör arbetet med invånarguider, kontakta Zlate Musli, projektledare invånarguider vid förvaltningen för demokrati och medborgarservice

Telefon: 031-365 00 10

E-post: zlate.musli@demokratimedborgarservice.goteborg.se

Kontaktpersoner

Socialförvaltningen Hisingen – Joachim Brink

Presskontakt

Pressansvarig

Socialförvaltningen Hisingen

joachim.brink@socialhisingen.goteborg.se

031-365 79 44, 072-856 50 43

072-856 50 43